

Damsgaard: Den Ændring, som Socialdemokratiet ønsker i Loven om Lærlingeforhold, gaar ud paa, at der skal tillægges Lærlinge Dyrtidstillæg, men i Realiteten er det en Fastsættelse af Lønningerne. Det er i sig selv en vanskelig Sag, som ikke let lader sig afgøre, hvor meget en Lærlings Arbejdskraft er værd. Det er jo en Oplæring i et Fag, der er Hovedformaalet med Lærlingeforholdet, og man kan ikke forlange, at Arbejdsgiveren skal betale saa meget i Løn til Lærlingen, at det koster ham baade Tid til Oplæring af Lærlingen og økonomiske Ofre. Det er klart, at Virksomhederne, som den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (Leonhard Hansen) sagde, er interesseret i at faa de unge Mennesker; men der maa ogsaa være saadanne Forhold paa Lærlingekomraadet, at det er økonomisk muligt for Arbejdsgiveren at have disse unge. Bliver det saadan, at det bliver et stort økonomisk Offer for Arbejdsgiveren at have Lærlinge, vil det utvivlsomt give til Resultat, at Tilgangen af unge Mennesker til Fagene vil gaa ned, til stor Skade for Produktionen og ogsaa for de unge Mennesker. Det er mit Indtryk, at det vil være meget lykkeligt, om vi i den kommende Tid kunde faa en stor Tilgang af Lærlinge til de forskellige Fag. Danmark er et af de Lande, der ligger i Spidsen med Hensyn til faglig Uddannelse; det skal vi være glade for, og vi skal bestræbe os for i Fremtiden at beholde denne Førerstilling.

Det væsentlige ved den Lovændring, som det socialdemokratiske Parti her foreslaar, er vist i Realiteten, selv om den ærede Ordfører afviser det, det, man forstaar ved tvungen Voldgift, hvad den højtærede Minister ogsaa sagde. Det er tvungen Voldgift paa et meget begrænset Omraade. Jeg vil finde det meget betænkeligt at indføre dette Princip netop paa dette begrænsede Omraade, og jeg tror næppe, der kan være Brug for det her. Jeg ved ikke, om det, der ligger i denne Lovændring, er Begyndelsen til en Kursændring paa dette Punkt. Der kunde maaske være Grund til at spørge Socialdemokratiet, om Lovforslaget skal opfattes som en Forløber for Gennemførelsen af Princippet om tvungen Voldgift paa videregaaende Omraader.

Mit Parti vil ikke finde det rimeligt at foretage den foreslaaede Ændring i Loven om Lærlingeforhold. Noget helt andet er, at det sikkert er rigtigt at faa hele Lærlingeloven taget op til Revision, da det er mit Indtryk, at der i den findes en Række Bestemmelser, som afholder Virksomheder og Haandværkere fra at antage saa mange

Lærlinge, at Fagene kan blive tilstrækkeligt rekruteret; men dette Forhold vil nærværende Forslag ikke bøde paa, og jeg skal paa mit Partis Vegne fraraade, at man gaar med til det. Men selvfølgelig kan jeg intet have imod, at vi drøfter Spørgsmaalet i et Udvalg.

Rytter: De Spørgsmaal, som dette Lovforslag vil gribe ind i, er meget komplicerede, og jeg tror ikke, at det vil være muligt at drøfte dem indgaaende ved denne Lejlighed. Man er for øvrigt her ude for den Urimelighed, at man vil fastsætte et Dyrtidstillæg til Lønninger, som ikke er fastlagt i en kollektiv Overenskomst, og det Forhold maa i sig selv volde nogen Betænkelighed. Imidlertid er der forskellige Grunde, som bevirker, at vi gerne vil se paa dette Spørgsmaal, og jeg kan godt for mit Partis Vedkommende sige, at en Bedømmelse og Gennemgang i et Udvalg kan have væsentlig Interesse, uden at vi dermed har givet nogen Tilslutning til Lovforslagets Gennemførelse.

Alfred Jensen: Vi giver ubetinget Tilslutning til Tanken om Dyrtidstillæg til Lærlinge og gør det saa meget mere, som vi for Aar tilbage selv stillede Forslag derom. Naar jeg nu gør nogle Bemærkninger om vort tidligere Forslag, er det ikke, fordi vi er sure over, at Socialdemokratiet har stillet Forslag. Efter min Opfattelse er der nemlig intet Parti her i Tinget, der har Monopol paa at stille Forslag, ethvert Parti er berettiget til at stille de Forslag, det mener fornødne, og det, at Socialdemokratiet var Fadder til Arbejdskortordningen, kan jeg ikke se kan give dem nogen Monopolstilling ved Fremsættelse af Forslag om Arbejdskortenes Afskaffelse. Nej, naar jeg knytter nogle Bemærkninger til dette Forslag om de Forslag, vi tidligere har stillet, er det, fordi vore Forslag i Modsætning til det af Socialdemokratiet stillede Ændringsforslag i Januar blev stemt ned af Socialdemokratiet, hvorimod vi stemte for de socialdemokratiske Ændringsforslag.

Vi stillede i Januar 1940 Forslag om, at Lærlingene skulde have Dyrtidstillæg ligesom Ungarbejderne, altsaa nøjagtigt det samme som De samvirkende Fagforbund nu ønsker. Vi fremsatte Forslag her i Tinget den 2. Februar. I Marts mente vi, at det nu var paa Tide, at der skete noget angaaende Lærlingenes Dyrtidstillæg; derfor stillede vi en Forespørgsel om, hvorvidt Regeringen agtede at foretage sig noget for at sikre Lærlingene et Dyrtidstillæg, og spurgte, hvorledes Ministeren saa paa vort Forslag